

TILINPÄÄTÖS 2016

38

Hallitus

39

Hallinnointiperiaatteet

40

Hallituksen
toimintakertomus

42

Tuloslaskelma

43

Tase

45

Rahoituslaskelma

46

Tilinpäätöksen
laadintaperiaatteet

47

Liitetiedot

54

Tilinpäätöksen ja toiminta-
kertomuksen allekirjoitukset

54

Tilintarkastuskertomus

Vuosikertomuksesta on jätetty pois emoyhtiön luvut, jotka sisältyvät viralliseen tilinpäätökseen.

Hallitus

Henrik Ehrnrooth
puheenjohtaja
VUODESTA 1988

Olli Reenpää
varapuheenjohtaja
VUODESTA 1968

Jorma Ollila
varapuheenjohtaja
VUODESTA 1996

Eero Broman
VUODESTA 2007

Heikki Lehtonen
VUODESTA 1991

Alexander Lindholm
VUODESTA 2008

VARAJÄSENET

Pasi Vainio
VUODESTA 2010

Minna Castrén
VUODESTA 2011

Timo Kopra
VUODESTA 2012

Ora Lyytikäinen
hallituksen sihteeri
VUODESTA 2006

Hallinnointiperiaatteet

SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET.

Otava Oy on suomalainen yksityinen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia ja Otava Oy:n yhtiöjärjestyksestä. Lisäksi Otava Oy noudattaa toiminnassaan soveltuvin osin Keskuskauppakamarin 1/2006 laatimia ohjeita listaamattomien yhtiöiden hallinnon kehittämiseen ja Perheyrittäjien liiton 14.5.2009 antamaa suositusta hyvästä hallintotavasta perheyrittäjissä.

KONSERNIRAKENNE. Otava-konserni muodostuu Otava Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä.

YHTIÖKOKOUS. Otava Oy:n ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Yhtiökokoukset jaetaan varsinaisiin ja ylimääräisiin yhtiökokouksiin. Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan koolle tarvittaessa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 13 §:n mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä muut mahdolliset ehdotukset yhtiökokoukselle. Yhtiökokous päättää muun muassa:

- tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta
- voitonjaosta
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen jäsenten lukumäärästä ja palkkiosta
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta
- osakkeen lunastushinnasta

Otava Oy:n omistaa Reenpään suku.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA

JA TOIMIKAUSI. Otava Oy:n hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous. Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään neljä ja enintään kahdeksan jäsentä sekä yhdestä neljään varajäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT JA VASTUU.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Otava Oy:n hallituksen tehtävät määräytyvät pääosin osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä hallitukselle määritellyistä tehtävistä. Hallituksen kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- konsernin strategisten suuntaviivojen määrittely ja vahvistaminen
- budjetin käsittely ja hyväksyminen
- kannustepalkkiotavoitteiden käsittely ja hyväksyminen
- konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittely ja hyväksyminen
- strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista ja omaisuuden myynnistä päättäminen
- rahoituksen liittyvistä vastuusitoumuksista päättäminen

KOKOUSKÄYTÄNTÖ JA PÄÄTÖKSENTEKO.

Hallitus kokoontuu keskimäärin kahdeksan kertaa vuodessa. Hallitus on ollut kokouksissa pääsääntöisesti täysimääräisenä.

HALLITUKSEN TYÖVALIOKUNTA.

Hallituksen työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat. Työvaliokunta kokoontuu noin viikkoa ennen hallituksen kokousta.

TOIMITUSJOHTAJA. Hallitus nimitää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää hänen palkkaeduistaan. Yhtiöjärjestyksen mukaan toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ. Konsernin liiketoiminta-alueet ovat Kirjat, Kauppa, Lehdet ja Uudet liiketoiminnot. Kolmen ensiksi mainitun liiketoiminta-alueen liiketoiminta-aluejohtajat yhdessä emoyhtiön toimitusjohtajan, konsernin talous- ja hallintojohtajan ja M&A-johtajan kanssa muodostavat konsernin johtoryhmän. Emoyhtiön toimitusjohtaja toimii konsernin johtoryhmän puheenjohtajana. Konsernin johtoryhmän kokoukset ovat vähintään kerran kuukaudessa.

TILINTARKASTUS. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on oltava yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastaja valitaan tehtävänsä vuosittain.

RAPORTOINTI. Otava Oy:n taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja ennustetaan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Konsernin maksuvalmiutta seurataan päivittäin. Myyntiraportit laaditaan soveltuvin osin päivittäin, viikoittain ja kuukausittain. Konsernin tulos- ja taseraportit laaditaan kuukausittain ja välitilinpäätökset vuosikolmanneksittain.

VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.

Hallitus valvoo ja arvioi konsernin riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessin riittävyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Liiketoimintaa ja varainhoitoa seurataan edellä esitettyjen raporttien avulla. Yhtiön liiketoiminnasta aiheutuviin omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvahinkoriskeihin on varauduttu asianmukaisin vakuutuksin.

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Laskusuhdanne jatkui ja Suomen brutto-kansantuote kasvoi vuonna 2016 vain prosentin. Viennin kasvusta on nähtävissä pieniä merkkejä. Työttömyysaste pysyi korkeana ja oli vuoden lopulla noin 9 %. Korkotaso ja inflaatio pysyivät edelleen matalalla. Investoinnit eivät ole käynnistyneet kunnolla vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen. Vähittäiskaupan myynti kasvoi ennakkotietojen mukaan lähes 2%. Verkkokaupan kasvu jatkui ja sen osuus kaupasta on jo yli 10 %, mutta siitä yli puolet tulee ulkomaisista verkkokaupoista.

Viestintäalan kehitys noudatti yleistä taloustilannetta. Kirjamynti laski yleisessä kirjallisuudessa. Oppimateriaaleissa markkinat kasvoivat edellisvuodesta opetus-suunnitelmauudistuksen myötä. Media-myynnin lasku taittui kesällä ja vuositasolla mediomyynnin markkinat pysyivät osapuilleen ennallaan. Aikakauslehtien mediomyynti jatkoi laskuaan (-10 %) ja verkkomainonnan määrä kasvoi edelleen (+13 %). Lehdenmyyntimarkkinat laskivat levikkien laskun mukana ja lehtien uusmyynti on edelleen vaikeutunut. Postin jakeluhäiriöt heikensivät lehtien asiakastytyväisyyttä. Sähköisten lehtien ja kirjojen markkinat ovat Suomessa edelleen pieniä.

Konsernin liiketoiminnan kehitys

Otava-konsernin liikevaihto pysyi ennallaan. Otava-konsernin toimintavuoden tulos oli yleiseen taloudelliseen tilanteeseen nähden hyvä. Tuloksen ja suhteellisen kannattavuuden säilyminen hyvällä tasolla olivat seurausta sekä ajoissa käynnistetyistä tehostamis- ja sopeuttamistoimista että toimintatapojen muutoksesta.

Konsernin organisaatio ja rakenne

Konsernin organisaatio pysyi pääpiirteisään ennallaan, mutta yhtiörakenteessa tapahtui muutoksia.

Kesällä ja syksyllä Kustannusosakeyhtiö Otava merkitsi suunnatuissa aneissa 21,5 % osuuden DiSEL21 Oy:n osakekannasta. Lokakuussa Kustannusosakeyhtiö Otava osti Kustannusosakeyhtiö Nemon osake-

Konsernin keskeiset tunnusluvut ovat:

Konserni	2016	2015	2014
Liikevaihto, Meur	292,0	292,5	296,0
Operatiivinen liike-tulos, Meur	31,6	31,1	37,1
Oper.liike-tuloksen osuus liikevaihdosta, %	10,8	10,6	12,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	14,4	16,0	18,6
Oman pääoman tuotto %	11,5	12,1	15,0
Omavaraisuusaste %	72,5	77,6	77,1

kannan. Nemo fuusioidaan emoyhtiönsä 30.4.2017.

Alma 360 Oy fuusioitiin 30.4.2016 Otavamedia OMA Oy:hyn, josta muodostettiin Otavamedia-konsernin asiakasvies-tinnän liiketoimintayksikkö. Yhtiö fuusioitiin Otavamedia Oy:hyn 31.12.2016.

Otavamedia Oy:n osittaisjakautumisen Otavan Uudet Liiketoiminnat Oy:hyn toteutui 31.5.2016. Otavan Uudet Liiketoiminnat Oy:n tytäryhtiöksi tuli NettiX Oy, joka omistaa Ampparit Oy:n osakekannan. Jakautumisen jälkeen Uudet Liiketoiminnat -liiketoiminta-alueen juridinen rakenne vastaa raportoitua liiketoimintakokonaisuutta. Tilikauden lopussa Ühinened Aja-kirjad AS:n osakekanta, josta Otavamedia Oy omisti 60 %, myytiin MBO-kaupalla toimivalle johdolle.

Otavamedia Oy:n toimitusjohtaja Pekka Harju irtisanoutui ja Suomalainen Kirjakauppa Oy:n toimitusjohtaja Timo Kopra nimitettiin 22.6.2016 alkaen Otavamedia Oy:n toimitusjohtajaksi. Suomalainen Kirjakauppa Oy:n toimitusjohtajaksi nimitettiin Panu Porkka, joka aloitti tehtävässään 18.1.2017.

Kirjat

Liikevaihto oli 61,5 (54,5) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 13 %. Operatiivinen liike-tulos oli 8,0 (7,2) miljoonaa euroa eli 12,9 % (13,1 %) liikevaihdosta. Kustannusosa-kehtiö Otavan liikevaihto kasvoi ja tulos parani. Myös Otavan Kirjapaino Oy:n liikevaihto kasvoi ja tulos parani. Like Kustannus Oy:n liikevaihto laski ja tulos heikkeni edellisvuodesta.

Kauppa

Suomalainen Kirjakauppa Oy:n liikevaihto oli 105,2 (107,9) miljoonaa euroa, jossa oli laskua 2 %. Operatiivinen liike-tulos heikkeni edellisvuodesta myynnin laskun myötä. Konseptiuudistettujen myymälöiden määrä kasvoi tilikaudella 48 myymälään ja yhtiö kasvatti edelleen markkinaosuuttaan.

Lehdet

Lehdet-liiketoiminnan liikevaihto oli 127,3 (130,5) miljoonaa euroa, jossa oli laskua 2 %. Sekä lehtien tilausmyynti että mediomyynti laskivat edellisvuodesta. Operatiivinen liike-tulos oli 15,2 (17,2) miljoonaa euroa eli 11,9 % (13,2 %) liikevaihdosta. Tulostason säilyminen hyvänä huolimatta liikevaihdon laskusta johtui toimintojen tehostamisesta ja uudelleenjärjestelyistä. Kirjakerholiiketoiminnan liikevaihto kasvoi ja tulos parani. Otavamedia Oy:n tulos säilyi hyvällä tasolla. Asiakasviestinnän liikevaihto kasvoi yritys-ostojen johdosta, mutta tulos heikkeni.

Uudet liiketoiminnat

Uudet liiketoiminnat koostuvat Otavamedia Oy:n osittaisjakaantumisen jälkeen Otavan Uudet Liiketoiminnat Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä NettiX Oy:stä ja Ampparit Oy:stä. Liiketoiminta-alue kasvoi edelleen (+16 %) ja suhteellinen kannattavuus säilyi korkealla tasolla.

Tase, investoinnit ja rahoitusasema

Vuoden 2016 aikana taseen loppusumma kasvoi runsaat 12 %. Konsernin omavaraisuusaste pysyi hyvänä ja oli vuoden lopussa 72,5 % (77,6%).

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 47,5 (15,9) miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit tehtiin sijoituksiin, yritysostoihin, myymälä uudistuksiin ja tietokoneohjelmistoihin. Joulukuussa tehdyillä pörssikaupoilla Otava Oy osti 40,6 miljoonalla eurolla 7,8 miljoonaa kappaletta Alma Media Oyj:n osakkeita, joka on 9,5 % yhtiön osakekannasta. Osakkeiden pörssiarvo oli vuoden lopussa 39,4 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius pysyivät hyvänä. Konsernin nettokassavarat olivat vuoden lopussa 12,1 miljoonaa euroa. Kassavarojen ja tililuottojen lisäksi konsernin maksuvalmiutta on turvattu lyhytaikaisilla rahoitusliimiiteillä. Konsernin tulo-rahoitus oli 31,9 (31,9) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 0,2 (0,0) miljoonaa euroa eli 0,1 % (0,0 %) liikevaihdosta.

Riskit

Konsernin asema on vakiintunut kirja- ja aikakauslehtimarkkinoilla, joilla vuosittain ei tapahdu suuria vaihteluita.

Arviot konsernin kirjojen kokonaisy-myyntistä eivät ole vuosittain merkittävästi eronneet toteutuneesta myynnistä. Yhtiössä on käytössä aikaan sidottu nimi-kekohtainen epäkurantointimenettely. Näin ollen kirjavaraston epäkuranttiusriski on vähäinen.

Konsernin aikakauslehtien tilaajat ovat pitkäaikaisia asiakkaita ja maksavat tilauksensa pääsääntöisesti etukäteen. Asiakaslehtimarkkinoilla sopimukset ovat yleensä vähintään vuoden pituisia. Mediamyyntimarkkinoilla myynnin vaihtelut voivat olla suurempia, mutta mediamyynnin osuus liikevaihdosta on lehdenmyyntiin verrattuna pienempi.

Pääosa konsernin tarvitsemien tavaroiden ja palvelujen hintakehityksestä on hyvin ennakoitavissa. Paperin hinnanvaihteluihin on varauduttu pitkäaikaisin sopimuksin.

Konserni on myynnin kasvun turvaamiseksi investoinut myös ydinliiketoimintoihin liittyvään sähköiseen liiketoimintaan, koska painettujen tuotteiden markkinoilla myynti laskee eikä näkyvissä ole muutosta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 147 165 tuhatta euroa, josta tilikauden voitto on 18 507 tuhatta euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkona jaetaan 4,80 euroa/osake omaan pääomaan jätetään	9 293 tuhatta euroa 137 872 tuhatta euroa
	147 165 tuhatta euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa olleen henkilöstön lukumäärät ovat seuraavat:

Konserni	2016	2015	2014
Keskimääräinen henkilömäärä	1 103	1 079	1 082
Palkat ja palkkiot (1 000 €)	52 459	50 170	51 297

Konsernissa on ollut käytössä vuodesta 2002 alkaen koko henkilökuntaa koskeva kannustepalkkiojärjestelmä. Vuoden 2016 tuloksesta maksetaan yhtiökohtaisten tavoitteiden ylittäneistä tuloksista kannustepalkkiota sosiaalikuluneen koko henkilökunnalle yhteensä 2,1 miljoonaa euroa.

Edellä selostetun perusteella konsernin toimintaan liittyvät riskit ovat pieniä. Konsernin vahva kassavirta ja korkea omavaraisuusaste turvaavat konsernin toiminnan jatkuvuuden markkinahäiriö- ja muissa riskitilanteissa. Riskejä on katettu myös omaisuus- ja keskeytysvakuutuksilla.

Yhtiökokouksen päätökset

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2016 valittiin hallituksen jäseniksi Olli Reenpää, Henrik Ehrnrooth, Jorma Ollila, Eero Bro-man, Heikki Lehtonen ja Alexander Lindholm. Varajäseniksi valittiin Pasi Vainio, Minna Castrén, Timo Kopra ja Pekka Harju. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Henrik Ehrnrooth. Hallituksen sihteerinä on toiminut Ora Lyytikäinen. Tilintarkastajaksi valittiin uudelleen Kari Miettinen, KHT ja varalle Tilintarkastusyhteisö Oy Audicon Ab. Yhtiökokous päätti jakaa osinkoa 4,50 euroa osakkeelle eli yhteensä 8,8 miljoonaa euroa.

Lisäksi yhtiökokous päätti antaa hallitukselle valtuudet hankkia enintään 15 % yhtiön omista osakkeista vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Osakkeet

Yhtiössä on 1 936 085 osaketta. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeiden luovutusta koskee yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke.

Alkaneen tilikauden näkymät

Vuosi 2017 on Otava-konsernille edelleen haastava. Suomen taloudessa näkyy vain heikkoa kasvua, joten toimintaympäristö tulee pysymään vaikeana. Kirjamarkkinat laskevat edelleen. Lehtien tilausmyynti, joka on merkittävä osa konsernin liikevaihtoa ja tulosta, on hankaloitunut etenkin uusmyynnin osalta. Liikevaihdon kasvattaminen on painetun kustantamisen alalla vaikeaa. Uusien liiketoimintojen kehittäminen on välttämätöntä, vaikka sähköisten kirjojen ja lehtien myynnin määrät ovat olleet vähäisiä ja myynnin kasvu on ollut odotettua hitaampaa. Tehostamistoimia jatkamalla ja uusien toimintatapojen avulla konsernin tulos pystytään säilyttämään nykyisellä hyvällä tasolla.

Tuloslaskelma

		KONSERNI 2016	KONSERNI 2015
1.1.-31.12. M€	Liite		
LIKEVAIHTO	1	292,0	292,5
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-1,6	0,3
Valmistus omaan käyttöön		1,7	1,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	4,0	3,9
Materiaalit ja palvelut			
Aineet ja tarvikkeet			
Ostot tilikauden aikana		-59,7	-61,7
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		2,5	-0,4
Ulkopuoliset palvelut		-61,3	-59,0
Henkilöstökulut	3	-64,9	-62,5
Poistot ja arvonalentumiset	4	-10,9	-11,2
Liiketoiminnan muut kulut	5	-74,5	-75,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,2	0,4
		-268,6	-270,0
LIKEVOITTO		27,5	27,8
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-0,2	0,0
VOITTO ENNEN VEROJA		27,3	27,7
Tuloverot			
Tilikaudelta		-6,5	-7,1
Aikaisemmilta tilikausilta		0,0	0,0
Laskennallisten verovelkojen ja saamisten muutos		0,3	0,2
		-6,3	-6,9
Vähemmistöosuus		-0,1	-0,1
TILIKAUDEN VOITTO		21,0	20,7

Tase

31.12. M€	Liite	KONSERNI 2016	KONSERNI 2015
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT 7			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		72,1	74,1
Liikearvo		0,0	
Konserniliikearvo		6,0	7,7
Muut aineettomat hyödykkeet		6,4	7,2
Ennakkomaksut		1,0	0,3
		85,4	89,4
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		31,7	31,7
Rakennukset ja rakennelmat		21,6	23,1
Koneet ja kalusto		5,9	6,0
Muut aineelliset hyödykkeet		0,9	1,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,3	0,3
		60,6	62,0
Sijoitukset 8			
Osuudet osakkuusyhtiöissä		5,3	4,5
Muut osakkeet ja osuudet		44,0	3,4
Muut saamiset		1,3	0,5
		50,5	8,4
Pysyvät vastaavat yhteensä		196,5	159,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		0,9	1,0
Keskeneräiset tuotteet		2,6	3,2
Valmisteet		26,2	24,6
Ennakkomaksut		0,1	0,1
		29,8	28,8
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		8,4	9,5
Saamiset omistusyhtiöiltä	9	6,1	5,1
Laskennalliset verosaamiset	11	0,9	0,7
Muut saamiset		2,2	4,6
Siirtosaamiset	9	5,9	5,9
		23,5	25,7
Rahat ja pankkisaamiset		32,1	36,4
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		85,4	90,8
Vastaavaa yhteensä		282,0	250,6

Tase

31.12. M€	Liite	KONSERNI 2016	KONSERNI 2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	10		
Osakepääoma		8,9	8,9
Ylikurssirahasto		25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		2,3	2,3
Edellisten tilikausien voitto		131,6	120,6
Tilikauden voitto		21,0	20,7
Oma pääoma yhteensä		188,8	177,5
VÄHEMMISTÖOSUUS		0,1	0,1
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Laskennallinen verovelka	11	0,7	0,7
		0,7	0,7
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		20,0	
Saadut ennakot		21,4	21,7
Ostovelat		10,8	11,0
Velat omistusyhteisyrityksille	12	4,2	4,2
Muut velat		6,4	6,2
Siirtovelat	12	29,5	29,2
		92,3	72,3
Vieras pääoma yhteensä		93,0	73,0
Vastattavaa yhteensä		282,0	250,6

Rahoituslaskelma

M€	Liite	KONSERNI 2016	KONSERNI 2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Voitto ennen veroja		27,3	27,7
Suoriteperusteisten erien peruminen	14	10,8	10,8
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		38,2	38,5
Käyttöpääoman muutos	14	2,3	3,0
Liiketoiminnan kassavirta		40,5	41,5
Saadut korot		0,1	0,1
Maksetut korot		0,0	0,0
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,2	0,2
Maksetut verot		-7,2	-8,9
Lyhytaik.koroll.liikesaam. lisäys (-) / vähennys (+)			0,0
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-0,1	0,0
Liiketoiminnan rahavirta		33,5	32,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-5,5	-5,2
Luovutustulot aineell. ja aineettomista hyödykkeistä		0,0	0,1
Investoinnit muihin sijoituksiin		-41,4	-0,1
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		0,2	-9,5
Myydyt tytäryhtiöosakkeet		-0,4	
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet		-0,8	-1,0
Luovutustulot sijoituksista		0,0	0,0
Investointien rahavirta		-47,8	-15,8
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Omien osakkeiden hankkiminen		-0,9	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut			-4,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		19,7	0,0
Osingonjako		-8,8	-8,8
Rahoituksen rahavirta		10,1	-12,8
Rahavarojen muutos		-4,2	4,3
Rahavarat 1.1.		36,4	32,1
Sijoitusrahasto-osuuksien arvonmuutos		0,0	0,0
Rahavarat 31.12.		32,1	36,4

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Otava Oy:n lisäksi kaikki ne kotimaiset ja ulkomaiset tytäryhtiöt, joiden osakkeiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 %.

Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yritykset, joista konsernilla on 20–50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden, rahoituslaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyhtiöiden sisäiset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako. Vähemmistön osuus on erotettu tilikauden tuloksesta ja taseen omasta pääomasta.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankinta-arvon ja oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu tytäryhtiöiden pysyviin vastaaviin. Aineettomissa hyödykkeissä esitetyt julkaisuoikeuksien arvot on määritetty ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lehti- ja aikakauslehtitoimintamallilla. Julkaisuoikeuksien arvot ylittävät merkittävästi niiden poistamattoman hankintamenon. Julkaisuoikeuksien arvot määritetään vuosittain ja tarvittaessa tehdään poistoja. Kiinteistöihin kohdistettu eliminoitietierä poistetaan kyseisen omaisuususerän poistosuunnitelman mukaisesti.

Kohdistamatta jäänyt konserniaktiiva tai -reservi esitetään omana eränä konsernitaseessa ja poistetaan tai tuloutetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta konsernilikearvon poistolla vähennettynä on esitetty omana eränä. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

Tuloverot

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden verotettaviin tuloksiin perustuvat verot ja taseen laskennallisen verosaamisen ja -velan muutokset. Laskennallinen verosaaminen ja -velka on laskettu suomalaisen yhtiöiden osalta 20,0 %:n verokannalla. Pysyvien vastaavien arvonkorotuksesta laskettu verovelka esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Valuuttamääräiset erät

Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on aktivoitu hankintamenoihin vähennettynä taloudellisen käyttöiän mukaan lasketuilla suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty erillisyyhtiöiden tilinpäätöksissä poistoerona tuloslaskelmassa. Erillisyyhtiöiden taseissa poistoerotus on kirjattu kertyneisiin poisteroihin. Poistoina esitetään hankintamenosta taloudellisen käyttöiän mukaan lasketut suunnitelman mukaiset poistot. Poistoaajat ovat seuraavat:

aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
konsernilikearvo	5 vuotta
muut pitkävaikutteiset menot	3–15 vuotta
rakennukset ja rakennelmat	10–50 vuotta
koneet	3–12 vuotta
kalusto ja irtaimisto	3–10 vuotta

Lisäksi eräisiin maa-alueisiin sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonkorotuksia, joista ei tehdä poistoja.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Konsernitaseessa poistoerot on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut muutos on vastaavasti jaettu tuloslaskelmassa tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin valmistus- tai hankintamenoihin tai niitä alhaisempiin todennäköisiin luovutushintoihin. Varaston käyttö on kirjattu liiketoiminnan luonteesta riippuen joko FIFO-periaatteen tai keskihankintahinnan mukaan.

Eläkesitoumukset

Eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja. Suorat eläkevastuut on sisällytetty siirtovelkoihin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN JA MARKKINA-ALUEITTAIN		
Toimialoittain		
Kirjat	61,5	54,5
Kauppa	105,2	107,9
Lehdet	127,3	130,5
Uudet liiketoiminnot	16,0	14,4
Muu	8,1	7,5
Toimialojen välinen liikevaihto	-26,1	-22,3
Yhteensä	292,0	292,5
Markkina-alueittain		
Kotimaa	290,2	290,2
Muut	1,8	2,2
Yhteensä	292,0	292,5
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Vuokratuotot	1,9	1,8
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0,1	0,1
Muut tuotot	2,0	2,1
Yhteensä	4,0	3,9
3. HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	52,5	50,2
Eläkekulut	9,5	9,7
Muut henkilöstökulut	2,9	2,6
Yhteensä	64,9	62,5
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajat	1,9	1,9
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaiseksi muutettu)		
Kirjat	221	218
Kauppa	378	374
Lehdet	445	426
Uudet liiketoiminnot	10	9
Muu	49	52
Yhteensä	1 103	1 079
4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	6,7	7,5
Poistot konsernin liikearvosta ja liiketoimintojen hankintamenoista	4,3	3,8
Yhteensä	10,9	11,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
5. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Muut palvelut	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,1
6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot		
Muilta	0,0	0,0
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	0,0	0,0
Korkotuotot		
Muilta	0,2	0,1
Yhteensä	0,2	0,1
Sijoitusten arvonalentumiset		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		0,0
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien sijoituksista	0,0	0,0
Arvonalentumisten palautukset	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Korkokulut		
Muille	0,4	0,0
Yhteensä	0,4	0,0
Muut rahoituskulut		
Muille	0,1	0,0
Yhteensä	0,1	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-0,2	0,0

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
7. PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	105,7	113,5
Lisäykset	0,3	0,2
Vähennykset	-1,7	-0,3
Siirrot erien välillä	0,0	-7,7
Hankintameno 31.12.	104,2	105,7
Kertyneet poistot 1.1.	-31,6	-35,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	1,7	6,2
Tilikauden poisto	-2,3	-2,3
Kertyneet poistot 31.12.	-32,2	-31,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	72,1	74,1
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.		
Lisäykset	0,0	
Hankintameno 31.12.	0,0	
Kertyneet poistot 1.1.		
Tilikauden poisto	0,0	
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	
Konserniliikearvo		
Hankintameno 1.1.	30,1	22,0
Lisäykset	0,3	8,1
Hankintameno 31.12.	30,4	30,1
Kertyneet poistot 1.1.	-22,3	-20,9
Tilikauden poisto	-2,1	-1,5
Kertyneet poistot 31.12.	-24,4	-22,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,0	7,7
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	82,1	75,1
Lisäykset	1,5	1,8
Vähennykset	-5,4	-2,6
Siirrot erien välillä	1,5	7,9
Hankintameno 31.12.	79,7	82,1
Kertyneet poistot 1.1.	-74,9	-68,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	4,6	-2,7
Tilikauden poisto	-2,9	-3,5
Kertyneet poistot 31.12.	-73,3	-74,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,4	7,2
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä		
Hankintameno 1.1.	0,3	0,5
Lisäykset	1,5	0,8
Vähennykset	-0,1	0,0
Siirrot erien välillä	-0,7	-0,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,0	0,3
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	31,7	31,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	31,7	31,7

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	69,8	69,9
Lisäykset	0,3	0,3
Vähennykset	0,0	-0,8
Siirrot erien välillä	0,0	0,4
Hankintameno 31.12.	70,1	69,8
Kertyneet poistot 1.1.	-46,7	-45,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,0	0,8
Tilikauden poisto	-1,8	-1,8
Kertyneet poistot 31.12.	-48,5	-46,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,6	23,1
Koneet ja kalustot		
Hankintameno 1.1.	34,5	44,4
Lisäykset	1,7	1,7
Vähennykset	-5,5	-11,4
Siirrot erien välillä	0,1	-0,1
Hankintameno 31.12.	30,8	34,5
Kertyneet poistot 1.1.	-28,6	-38,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	5,5	11,6
Tilikauden poisto	-1,8	-2,1
Kertyneet poistot 31.12.	-24,9	-28,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,9	6,0
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.	1,6	1,9
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	1,0	1,1
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,1
Siirrot erien välillä		0,0
Hankintameno 31.12.	1,0	1,0
Kertyneet poistot 1.1.	-0,1	-0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset		0,1
Tilikauden poisto	0,0	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-0,1	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	1,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	0,3	0,1
Lisäykset	0,2	0,5
Siirrot erien välillä	-0,1	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3	0,3
Arvonkorotukset		
Edellä mainittuihin kirjanpitoarvoihin sisältyy arvonkorotuksia seuraavasti:		
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	1,1	1,1
Arvo 31.12.	1,1	1,1

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
8. SIJOITUKSET		
Osuudet osakkuusyhtiöissä		
Kirjanpitoarvo 1.1.	4,5	3,2
Lisäykset	0,6	1,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	0,4
Saadut osingot	-0,2	-0,2
Siirrot erien välillä	0,2	
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,3	4,5
Kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa	0,5	0,6
Muut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	3,4	3,4
Lisäykset	40,8	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	-0,2	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,0	
Arvonalentumiset	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	44,0	3,4
Muut saamiset		
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,5	0,4
Lisäykset	0,8	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,3	0,5
KONSERNIYRITYKSET		
	Kotipaikka	Konsernin om.osuus, %
Ampparit Oy	Joensuu	100,0 %
Kirjatalo Oy	Helsinki	100,0 %
Kustannusosakeyhtiö Moreeni	Helsinki	60,0 %
Kustannusosakeyhtiö Nemo	Helsinki	100,0 %
Kustannusosakeyhtiö Otava	Helsinki	100,0 %
Lakiperintä Oy	Helsinki	100,0 %
Like Kustannus Oy	Helsinki	100,0 %
NettiX Oy	Helsinki	100,0 %
Otavamedia Oy	Helsinki	100,0 %
Otavan Kirjapaino Oy	Helsinki	100,0 %
Otavan Uudet Liiketoiminnat Oy	Helsinki	100,0 %
Otavanmäki Oy	Helsinki	100,0 %
Suomalainen Kirjakauppa Oy	Helsinki	100,0 %
OSAKKUUSYRITYKSET		
DiSEL21 Oy	Helsinki	21,5 %
Kirjavälitys Oy	Hyvinkää	47,0 %
Osuuskunta Suomen Lehtimiehet	Helsinki	50,0 %
Ubiikki Oy	Helsinki	24,8 %
9. SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset		
Omistusyhteisyhtiöiltä		
Myyntisaamiset	6,1	5,1
Muut saamiset		0,0
Yhteensä	6,1	5,1
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Tuloverosaamiset	2,3	1,3
Jaksotetut kulut	2,6	3,4
Muut	1,0	1,2
Yhteensä	5,9	5,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
10. OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma 1.1.	8,9	8,9
Osakepääoma 31.12.	8,9	8,9
Ylikurssirahasto 1.1.	25,0	25,0
Ylikurssirahasto 31.12.	25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	2,3	2,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	2,3	2,3
Kertyneet voittovarot 1.1.	141,3	129,4
Osingonjako	-8,8	-8,8
Omien osakkeiden hankinta	-0,9	
Kertyneet voittovarot 31.12.	131,6	120,6
Tilikauden voitto	21,0	20,7
Oma pääoma yhteensä	188,8	177,5
11. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET		
Laskennalliset verosaamiset		
Yhdistelytoimenpiteistä	0,9	0,7
Yhteensä	0,9	0,7
Laskennalliset verovelat		
Poistoerosta	0,5	0,5
Arvonkorotuksista	0,2	0,2
Yhteensä	0,7	0,7
Hyllypoistoihin liittyvät laskennalliset verosaamiset	0,8	0,8
12. VIERAS PÄÄOMA		
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Konsernilla ei ole lainoja, jotka erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua.		
Lyhytaikaiset velat		
Omistusyhteisyrityksiltä		
Ostovelat	4,2	4,2
Muut velat		0,0
Siirtovelat	0,0	0,0
Yhteensä	4,2	4,2
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Tuloverovelat	1,1	0,8
Jaksotetut henkilöstökulut	15,5	15,5
Korkovelat	0,0	0,0
Muut	12,9	12,8
Yhteensä	29,5	29,2

M€	KONSERNI 31.12.2016	KONSERNI 31.12.2015
13. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
Konsernilla ei ole lainojen vakuudeksi annettuja kiinnityksiä.		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokravakuudet	0,2	0,3
Yhteensä	0,2	0,3
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,7	0,5
Yhteensä	0,7	0,5
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,9	0,9
Myöhemmin maksettavat	0,9	0,9
Yhteensä	1,8	1,9
Muut vastuut omasta puolesta		
Vuokravastuut	31,3	31,5
Muut vastuut	5,6	0,1
Yhteensä	36,9	31,6
Johdannaissopimukset		
Koronvaihtosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	0,0	2,0
Käypä arvo	0,0	0,0
14. KASSAVIRTALASKELMA		
Seuraavilla kirjauksilla muutetaan tuloslaskelman suoriteperusteiset erät kassaperusteisiksi sekä perutaan erät, jotka esitetään muualla kassavirtalaskelmassa:		
Oikaisut		
Poistot	10,9	11,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-0,2	-0,4
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	-0,1
Sijoitusten luovutustulot	-0,1	0,0
Osinkotuotot	0,0	0,0
Korkotuotot	-0,2	-0,1
Korkokulut	0,5	0,1
Muut tuotot ja kulut	0,0	0,0
Yhteensä	10,8	10,8
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	+3,7	-0,8
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	-0,9	+0,1
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (-)	-0,4	+3,8
Yhteensä	2,3	3,0

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitukset
Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2017

Henrik Ehrnrooth

Olli Reenpää

Jorma Ollila

Eero Broman

Heikki Lehtonen

Alexander Lindholm, toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

OTAVA OY:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Otava Oy:n (y-tunnus 0822255-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olen riippumaton emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitökseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esit-

tämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankin tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäkseen antamaan

lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaan konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaan tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatioissa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2017

Kari Miettinen, KHT

Yhteystiedot

Emoyhtiö

OTAVA OY

PL 134, 00121 Helsinki
Käyntiosoite:
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
Puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.otavakonserni.fi

Kirjat

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

OTAVA

PL 134, 00121 Helsinki
Käyntiosoite:
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.otava.fi

LIKE KUSTANNUS OY

PL 37, 00521 Helsinki
Käyntiosoite:
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@like.fi
www.like.fi

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

MOREENI

Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@moreenikustannus.fi
www.moreenikustannus.fi

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

NEMO

Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@nemokustannus.fi
www.nemokustannus.fi

OTAVAN KIRJAPAINO OY

Otavantie 11,
42700 Keuruu
puh. (09) 15 661
Myynti ja markkinointi:
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.otavankirjapaino.fi

Kauppa

SUOMALAINEN KIRJAKAUPPA OY

Maistraatinportti 1, 00240 Helsinki
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@suomalainen.com
www.suomalainen.com

Lehdet

OTAVAMEDIA OY

Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
Puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.otavamedia.fi

OTAVAMEDIA OMA, ASIAKASVIESTINTÄ

Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi

ElectroCity,
Tykistökatu 4, 20520 Turku
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.otavamedia.fi

OTAVAMEDIA OY, SUURI SUOMALAINEN KIRJAKERHO

Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi
www.sskk.fi

Uudet liiketoiminnot

OTAVAN UUDET LIIKETOIMINNOT OY

Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
puh. (09) 15 661
etunimi.sukunimi@otava.fi

NETTIX OY

Maistraatinportti 1, 00240 Helsinki
puh. 0600 04070
etunimi.sukunimi@otava.fi,
etunimi@nettix.fi
asiakaspalvelu@nettix.fi
www.nettix.fi

AMPPARIT OY

Maistraatinportti 1
00240 Helsinki
puh. (09) 15 661
ampparit@ampparit.com
www.ampparit.com